

CVETJE

z vrto
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XXXIX. tečaj.

7.-8. zvezek.

V Ljubljani 1922.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebina 7.—8. zvezka.

	Stran		Stran
† P. Avguštin Čampa	73	Bl. Marija Magdalena Postél, devica	
Pridi, Duh svetosti vse!	74	tretjega reda	91
Asketična šola ali vadnica popolnosti	77	Dopisi	92
Skrb za bolnike in tretji red	83	Razgled po serafinskem svetu	94
Spomini na generalni kapitelj l. 1921	87	Priporočilo v molitev in zahvala na ovitku	

„Cvetje“ izhaja za nedoločen čas v začetku vsakega drugega meseca. Na-
ročnina znaša za celo leto 20 K, s poštnino 22 K ali 5 dinarjev in pol.

Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Na znanje! Več gg. voditeljev še ni poslalo imen duhovnikov, ki so
v njih skupščini zapisani v tretjerednem zapisniku. Prosimo, pošljite takoj:
ime, redovno ime itd., kakor je razvidno iz zadnje „Priloge“. Radi bi namreč
imeli cel zapisnik vseh duhovnikov, ki so v tretjem redu. Vsem onim pa, ki
so nam imena že poslali: presrčna hvala!

Slovenski jezik pri procesiji presv. R. T. Na presv. R. T. praznik smo
letos prvič slišali peti ljubljanskega g. škofa in odgovarjati bogoslovske pevce
v slovenskem jeziku. Nad to „novotarijo“ se radujemo. Sv. rimska stolica
je dala to pravico, zakaj se je ne bi posluževali? Popoludne istega dne so
pri pogrebnih obredih za pok. p. provincijalom Avguštinom peli še vse v la-
tinskem jeziku; pravijo pa, da bodo kmalu vpeljali tudi pri tem obredu slo-
vensčino. Nas veseli, da je zmagala misel vpeljati živ slovenski jezik
tudi v cerkvene obredne molitve. Pokojni p. Stanislav Škrabec je to misel že
davno in najbrže prvi sprožil — pa so mu takrat grozno zamerili; zagor-
varjal jo je in utemeljeval s tehtnimi dokazi, pa so mu domačini to šteli v zlo.
P. Stanislavove misli so bile prave, zato zmagujejo.

Veselo novico smo zvedeli iz „Slovenca“ iz dne 15. jun. Tam piše na
strani 3. o seji višjega šolskega sveta v predzadnjem oddelku: . . . pokraj-
jinska uprava je na smrt obsodila tisti mehki l, ki so ga doslej
izgovarjali po šolah pri preteklem deležniku in ukazala po-
vsodi trdi l (= v).“ — Vender enkrat, smo zdihnili zadovoljno. P. Sta-
nislav Škrabec ga je desetletja pobijal, pa ga ni mogel ubiti, ker so mu
razni padarji vedno z nova vcepljali serum življenjske moči. Pokrajinska uprava
je nemškega pritepenca na smrt obsodila; prav, saj zasluži, dolgo časa nam
je kvaril našo lepo govorico — samo pomilostiti ga ne smete. Ko bodo vaš
otroci ali dijaki brali: „Sem dolgo upal in se bal“ . . . bodo izgovarjali trdi
l v obeh deležnikih: úpaw, baw, ali úpau, báu, ker se trdi l izgovarja ne za-
v, kakor sporoča Slovenec (= v) ampak ko angleški w ali slovenski kratki u.
Ne bilo bi pa prav, če bi brali úpau in báu, pa bi v besedi „dolgo“ izgovarjal
čisti l; tu je tudi trdi l in ga je brati ko w ali kratki u, torej dóugo. Tako tudi
Béugrad (piše se pa slovensko: Belgrad, — Beograd je hrvaško), poun (piše
se poln) itd. — Zapisali smo te vrstice iz veselja, da je resnica prišla do
svojih pravic in da bi trdi l izgovarjali prav ne samo v „preteklem deležniku“

CVETJE

XXXIX. tečaj.

V Ljubljani, julij - avgust 1922.

7.-8. zvezek.

P. Avguštin Čampa,

predstojnik frančiškanske okrajine sv. Križa v Sloveniji.

ne 13. junija, na sv. Antona dan, je umrl v deželni bólnici v Ljubljani ob $\frac{3}{4}$ 10 dopoldne preč. p. Avguštin, provincijal slovenske frančiškanske okrajine v 53. letu starosti, 31. letu redoy-nega življenja in v tretjem letu provincijalata.

P. Avguštin Čampa je bil rojen v vasi Slatnik blizu Nove Štifte pri Ribnici na Dolenjskem 28. dec. 1869. leta. Par razredov ljudske šole in štiri gimnazijske razrede je dovršil v Ljubljani, peto in šesto šolo pa v Novem mestu. Po dovršenem šestem razredu je stopil v frančiškanski red 7. sept. 1891. leta. V novicijatu je bil eno leto na Trsatu, potem je šel na domačo gimnazijo v Gorico, kjer je ostal še dve leti v domačem bogoslovju na Kostanjevici, na to je odšel v Ljubljano v tretje in četrto leto bogoslovja. V mašnika je bil posvečen v drugem letu bogoslovja v Gorici 20. oktobra 1895. leta v knezoškofijski kapeli. Po dovršenem bogoslovju so ga predstojniki odločili za učitelja ljudske šole v Novem mestu, pa so ga vsled potrebe v par mesecih premestili v Klanjec v hrvaškem Zagorju, ki je takrat še spadal h kranjski provinciji. Tam je ostal dve leti do ločitve samostanov na Hrvaškem od Slovencev, ko je naša okrajina morala odstopiti Hrvatom samostane na Trsatu, v Karlovcu, Jaski, Samoboru in na Klanjcu. Odtod je šel p. Avguštin na Brezje, kjer je pridno deloval v spovednici, na pridiznici in v zimskem času po misijonih v raznih župnijah. Z Brezja je bil prestavljen v Brežice za gvardijana, pozneje je tu opravljal odgovorno službo magistra novincev sè vso vestnostjo. Ko so na Viču ustanovili novo župnijo, so predstojniki provincije iskali novega župnega upravitelja in predstojnika samostana. Moral je biti obdarjen z lepimi čednostmi, posebno s krotkostjo,

skromnostjo, previdnostjo in potrpežljivostjo. Izbrali so pokojnega p. Avguščina in težko bi bili koga boljšega našli. Pred tremi leti ga je pa provincijalni kapitelj izvolil za provincijala. Ko tak se je preselil z Viča v Ljubljano. Tu se ga je pred dobrim letom lotil želodčni rak in mu je pretrgal nit zemeljskega življenja ravno na god sv. Antona, zaščitnika viške župnije. Nekateri so rekli, da je prvega župnika Vičanom vzel sv. Anton.

Rad bi napisal dragemu sobratu, ljubljenu tovarišu v novicijatu in klerikatu, vnetemu sodelavcu v domačih misijonih in ljubeznivemu predstojniku najlepši nekrolog (posmrtnico), pa moram zdihtniti s prerokom Jeremijem: „A, a, a, gospod ne znam govoriti, ker sem otrok.“ (Jer. 1.) Prevelik si bil, predragi in ljubljeni sobrat! Velik po svoji postavi, še večji po lepih lastnostih svoje plemenite duše! Bog je dal p. Avguštinu lepe zmožnosti, pridnosti in previdnosti, usmiljenja in rahločutnosti in potrpežljivosti v tako obilni meri, da je ravno v teh občudovanja in posnemanja vreden.

P. Avguštin je bil zelo priljubljen spovednik; mnoge duše je potolažil v njih dušnih stiskah in marsikaterega grešnika je njegova mehka beseda rešila. Radi so ga poslušali, kedar jim je govoril s pridiznice; sicer ni bil ognjevit pridigar, pa je govoril prepričevalno v poljudnem domačem slogu in jedernato; ni bil mož fraz in umetniških olupšav, pač pa v govoru zvest posnemovavec Jezusa in sv. Frančiška. — Ko misijonarja so ga povsod radi poslušali in njegovo spovednico oblegali. Menda so bili misijoni njegovo najljubše delo, čeravno je to delo mej vsemi duhovniškimi najbolj utrudljivo. — Ko predstojnika so ga radi imeli, mej boljšimi je bil eden najboljših; večkrat se je njegova mehka narava uklonila tujim vplivom iz ljubezni do ljubega miru, v bistvenih stvareh je pa bil mož jeklen in zelo vesten redovnik. Sebe ni iskal, rad je pa povsod ustregel, kjer je mogel.

Počivaj v božjem miru, dragi sobrat in tovariš! Dobro si se bojeval, tek življenja srečno dokončal, Bog ti bodi plačnik!

Truplo pokojnega so na lastno željo prepeljali na Vič in ga pokopali na ondotno pokopavalisce. Kjer je največ delal, tam naj vživa zasluženi počitek.

P. MARIJOFIL HOLEČEK.

Pridi, Duh svetosti vse!

v. katoliška Cerkev še menda ni bila nikedar tako radodarna, kakor je dandenes. Njena zakladnica, ki jo je obogatil Jezus Kristus s svojim neskončnim zasluženjem, je vernikom odprta noč in dan. K tej zakladnici nas vabi sv. Cerkev po duhovnih vajah, misijonih, tretjem redu, bratovščinah, raznih družbah, s svetimi odpustki, sv. mašami, božjo besedo, blagoslovili, zakramenti in drugimi zveličavnimi pripomočki. Iz nje zajemajo verniki neštete duhovne,

pa tudi telesne dobrote. A mej vsemi nam v porabo danih milosti je najbolj poznana in obiskovana ona, ki ima napis: „To je kruh, ki je prišel iz nebes, ... Kedor je ta kruh, bo živel vekomaj.“ (Jan. 6. 51).

Iz sv. obhajila se razliva po svetu neizčrpljiv studenec milosti; ljudje tudi v resnici iz njega največ zajemajo. A nehote se vriva misel, kje so pričakovani sadovi? — Vsaki dan se bližamo angelski mizi in vender, kako malo je takih, ki bi vsaj približno angelsko živeli. — Vsaki dan se pokrepčamo z nebeškim kruhom in vender smo na zemljo tako močno navezani. — Vsaki dan nas obseva „Luč sveta“, mi pa tavamo v temi dvojbe in zmot. — Vsaki dan nas ogrevajo gorki žarki „Večne ljubezni“, a naša srca ostanejo trda in mrzla ko ledeniki pokriti z večnim snegom. — Vsaki dan hodimo v šolo „Večne Resnice“, in vender slabo napredujemo v spoznavanju božjih resnic, kako motni so še naši pojmi o Bogu in naših dolžnostih do njega. — Vsaki dan se najtesneje družimo z njim, ki nam je dal zgled, kako moramo živeti in ki nam daje tudi milosti, da moremo prav živeti, in vender smo daleč, zelo daleč od vzora — Jezusa Kristusa!

Predragi tretjeredniki! Kje tiči vzrok, da mi mladike, ki se vsaki dan takorekoč na novo vcepamo v „Trto“, iz te „Trte“ vsrkavamo tako malo življenjskega soka, da naše duše bolj životarijo, kot žive? Odkod to, da se v nas ne vresničuje, kar je o sv. obhajilu zapisal sv. Gregor iz Nise: „Bog se je zato združil s slabotno človeško naravo, da bi bil človek po združenju z Bogom deležen božanstva?“ (Vel. Kat. str. 37). Najboljši odgovor na vsa ta vprašanja se mi zdijo besede, ki jih je govoril nadangelj Gabrijel Devici v Nazaretu: „Sveti Duh bo prišel na te in moč Najvišjega te bo obsenčila.“ (Luk. 1, 35.)

V knjigah stare zaveze nam Sveti Duh v prerokbah in izrazitih predpodobah zelo slikovito predočuje Marijo — močno ženo. Tudi v njenem zemeljskem življenju se čudovito lepo družijo in spolnujejo vse prednosti narave in milosti, predprave in časti.

Sv. Duh je obdaril „skrinjo nove zaveze“ s toliko naravno lepoto, prikupljivostjo in častitljivostjo, vlil je v njen razum toliko luči spoznanja, obžaril je njeno srce s tolikim plamenom ljubezni in dobrotljivosti, okrasil njeno dušo s toliko popolnostjo, da je imel Jezus, njen Sin, tudi v naravnem oziru na nji in v nji nekako enakovredno spremljevalko, služabnico in mater. Te naravne prednosti pa so nadkriljevali še zakladi milosti in čednosti, ki so povzdignile Marijo do časti „Neveste Sv. Duha“.

Njeno brezmadežno spočetje, njena popolna brezgrešnost, njeno deviško materinstvo in njeno čudovito vnebovzetje so nov jasen dokaz, nam neumljivih milosti, v katerih je Sv. Duh takorekoč izčrpal svojo ljubezen do Marije.

Vse to pa je Sv. Duh izvršil na Mariji, svoji nebeški prečisti nevesti zato, da jo je usposobil za Mater božjo. Življenje Marijino je nad vse čudovito. In vsa velikost, in vsa čuda, ki jih opažamo na nji, so dar moči in ljubezni Sv. Duha do Marije.

Kaker v življenju, tako je Sv. Duh povelical svojo nevesto tudi po njeni smrti. Obdal jo je z močjo in častjo, ki pristoja materi božji. Umevno je, da je ni milosti, ki bi je ne prejeli po Mariji. Zato sta nam tudi umevna izreka: „Po Mariji k Jezusu“ in „Za Bogom Marija!“

Za vse to pa, kar je Marija bila na zemlji, kar je in kar bo Marija vso večnost, se mora zahvaliti Sv. Duhu. „Sv. Duh bo prišel na te in moč Najvišjega te bo obsenčila“. „Velike reči mi je storil on, ki je mogočen in sveto njegovo ime.“ (Luk. 1, 49).

Predragi tretjeredniki! Kaj mislite, zakaj sem vam toliko govoril o Mariji in njenem čudovitem življenju? Zato, ker nas Marija najlepše uči, kaj premore milost Sv. Duha in kaj zamore človek, ki z milostjo zvestó in resno sodeluje.

Res je sicer, da nas Bog ne kliče k tako izrednemu odlikovanju, kaker je Marijo, izvoljeno mater in devico. Ne smemo pa prezreti, da je tudi nas pozval v življenje, da bi ga vedno bolj ljubili, mu vedno zvestejše služili in se enkrat za večno k njemu preselili.

Tej dolžnosti bomo najlažje zadostili, če bomo odločno sodelovali z neprecenljivimi milostmi sv. obhajila. A to se nam brez pomoči Sv. Duha ne bo posrečilo. Vsakidanje življenje to potrjuje. Sv. Cerkev nas takorekoč kar obsipa z milostmi. Armade kristjanov se slehrni dan zbirajo pri obhajilni mizi. Človek bi mislil: Tu mora cvesti krščanska čednost; tu mora delati milost prava čuda! V resnici pa pri mnogih, zelo mnogih ne zapaziš močnega verskega življenja, nobenega izrednega poleta k Bogu! Mnogo je mrzlih, živečih trmoglavo v sovraštvu, vztrajajočih v opravljanju in spečih v mlačnosti. Kje tiči vzrok?

Kristjani so večalimanj pozabili na Sv. Duha. Spominjajo se ga morda enkrat na leto o binkošti. Takrat ga malo počaste, potem se pa celo leto več ne zmenijo zanj. Sv. Duh je razsvetlil neuke in nevedne učence Gospodove, da so razumeli skrivnosti božjih resnic. Sv. Duh je ojunačil preplašene učence, da so Jezusa brez strahu pričali pred svetom. Sv. Duh je okrepil Simona Petra, ki je trepetal na Pilatovem dvoru pred slabotno žensko. Sv. Duh je navduševal milijone in milijone kristjanov, da se niso zbal marterniške smrti in največjih kazni. S pomočjo Sv. Duha so milijoni paganov sprejeli nauk Jezusov in so zapustili laž in zmoto, ki je tako zelo prijala človeški poželjivosti in so se oklenili vere Križanega, ki napoveduje poželjivosti neziprosen boj.

Sv. Duh je prenovil obličje zemlje. Naj Sv. Duh tudi dandenes preobrazi obličje zemlje, da bo odvrгло ta čmerni, črnogledi in nezaupni izraz, zgubilo te žalostne poteze obupa, trme, razdvojenosti, onemoglosti, dvojbe, besnega nasprotovanja proti krščanski Cerkvi in Bogu.

Naj Sv. Duh vnovič prenovi obličje zemlje, da bodo krščanski narodi začeli živeti novo življenje, življenje pravice in resnice, življenje dela in molitve, življenje vere, upanja in ljubezni, življenje prostosti otrok božjih, živ-

ljenje, ki zajema svojo mikavnost, moč, veselje, ljubezen do življenja in moč iz pravega pojmovanja našega bivanja na zemlji, iz prepričanja, da moramo sicer živeti na zemlji, a tako, da ne zgrešimo svojega pravega in konečnega cilja — sv. nebes!

P. KAJETAN KOGEJ.

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

DRUGI DEL.

O ovirah popolnosti.

6. Pohujšljiva tovaršija.

lovek je družabno bitje in čuti v sebi nagnjenje in potrebo živeti v družbi. „Človeku ni dobro samemu biti“. Te besede, ki jih je govoril Bog prvemu človeku v raju, imajo še vedno svojo veljavo. Kako močan je v človeku nagon po družabnosti, priča človeško življenje. Poglej otroka! Kar vleče ga in ne more obstati brez družbe. Kar opažamo pri otroku, isto velja o odraslih. Človek si izbira družbo, ki mu je najbolj všeč. Otrok si poišče otroka za tovariša, vojak vojaka, dijak dijaka, kmet kmeta, drugi zopet svojega sovrstnika. Za hudodelca je že to občutna kazen, če je le parkrat na mesec sam v zaporu ločen od tovarišev.

Bog je človekovo življenje tako vravnal, da z drugimi skupaj prebiva in drug na drugega vpliva. Ta vpliv je pa lahko ali dober ali slab, kakršna je že družba, ali dobra ali slaba.

Zgledna tovaršija pospešuje lepo krščansko življenje.

Dobre tovaršije so priporočljive in donašajo božji blagoslov za časnost in večnost. Salomon piše: „Bolje je tedaj, da sta dva skupaj, kaker en sam, imata namreč dobiček svoje družbe. Ako eden pade, ga drugi podpre. Gorje samemu; zakaj če pade, ga nima, ki bi ga vzdignil“. (Prid. 4, 9—10). Sv. Bernard hvali dobre družčine, ki prinašajo po njegovem mnenju dvojni dobiček in sicer: „Spoznanje dobrega, da je storimo in spoznanje hudega, da se varujemo; zakaj kjer je več čednostnih zbranih, tam je tudi več duhovnih oči, ki več vidijo. Kar namreč eden spregleda, opazi drugi, in kamer ne sega bistroumnost enega, to izsledi drugi. Kedor se vdeležuje čednostne družbe, se more nadejati mnogih pomočnikov“ (Krönes. Lexic. VII. 159).

Vender je pa treba tudi pri dobri tovaršiji previdnosti. Dober kristjan v slabe tovaršije sploh ne hodi, v dobre le redko. Človek, ki je veliko v družbi, četudi v dobri, zgubi notranjo zbranost in pravo pobožnost. Znane

so besede Tomaža Kempčana: „Kolikerkrat sem bil mej ljudmi, sem slabši domov prišel“. Tudi v najboljši družbi se z mnogim govorjenjem srce raztrese in se vanj vtihotapi posvetni duh. Sv. Duh opozarja: „Veliko govoriti ni brez greha; kedor pa svoje ustnice kroti, je moder“ (Preg. 10, 19).

Zdaj lahko razumemo, zakaj so se po popolnosti hrepeneče duše tako rade umikale občevanju z ljudmi in zakaj po vseh dobro vrejenih samostanih strogo zahtevajo samoto in molčečnost. Sv. Terezija ni mogla popolnoma pretrgati stika s svetom, zato si je v svojem srcu napravila celico, v katero se je pogosto zatekala, da bi tem manj slišala o dogodkih sveta.

Sklep naš bodi: V slabe družčine nikoli, v dobre redkokedaj! V družčini pazimo na svoje besede, čim manj jih bo, tem bolje za nas.

Slaba družčina je strup za krščansko popolnost.

Slaba družčina je vsakemu škodljiva, prav posebno pa škoduje mladim ljudem, ki še nimajo skušnje in utrjene volje. To resnico so spoznali že stari paganski narodi. Kako mično so znali opisati hude posledke slabe tovaršije že stari Grki. Mnogim je znana dogodka o junaku Herkulu; kateri jo pa še niste slišali ali brali, za te jo tukaj napišemo.

Mladenič Herkul je premišljeval o svoji prihodnosti. Kar opazi, da se mu bližate dve ženski, ki se mu ponudite za spremljevalki na potu življenja. Prva, vsa nečimrna in gizdava, reče: „Če slediš meni, te bom vodila po vseh udobnih in prijetnih potih. Nobene naslade ti ne bom odrekla, dovolila ti bom vsa vživanja in nobena težava ti ne bo grenila življenja.“ Mladenič vpraša po njenem imenu. Ženska odgovori: „Prijatelji mi pravijo „Sreča“, nasprotniki pa „Pregreha“. — Na to pristopi druga ženska in pravi: „Meni je ime „Čednost“. Če greš za menoj, boš imel sprva težave in mnogo truda; boji te čakajo in sè silo boš moral podvreči telo svoji volji. Ali plačilo ti bo čast in sreča in največja blaženost v večni delež.“ Herkul obrne „Pregrehi“ hrbet in gre za „Čednostjo“ in postane junak, ki ga še dandenes svet občuduje.

Ta zgodba se v človeškem življenju neprestano ponavlja — vsaki dan in vsaki čas. Slehnemu človeku veljajo besede sv. pisma: „Glej, pred teboj je pot življenja in pot smrti“. (Jerem. 21, 8).

O da bi si izbrali tudi mi, zlasti pa naši mladeniči in naša dekleta vselej tisto pot, ki pelje k čednosti in popolnosti! Ali zgodi se pogosto ravno narobe. Ali se ne oprijema človek rajše tega, kar mu je v pogubo, kaker tega, ki mu služi v blager? Ali ne mikajo človeka bolj slabe družčine, kaker pa dobre?

Kaker lahka ladjica plava človeško srce po morju življenja v nedolžnih otroških letih. Žal, da ta nežna leta tako hitro minejo. Deček doraste v mladeniča; nepokvarjen je še. Tu se začne ozirati po tovaršijah, ki ga vedno bolj mikajo. Vest ga sicer svari, svari jo ga stariši, svari jo dušni pastirji. V tovaršiji sliši in vidi dotlej še nepoznane reči. Vedno bolj mu vse to dopada. Mladenič postane zamišljen, prejšnja prikupljivost gine, upornost na-

sproti starišem vedno bolj sili na dan. Mladenič je na razpotju. Kam, na katero stran se bo obrnil? Velika nevarnost je, posebno ako domača vzgoja ni prav trdna, da bi zavil na levo in zgubljen je za lepo krščansko življenje.

Deklica dorašča, postane dekle. Tudi ona se začne ozirati po svetu. Vse kar vidi in sliši je novo za njeno nežno, nedolžno srce. Takih reči v domači hiši ni videla, ne slišala, zato so skrbeli blagi stariši. Toda zlo seme pade na rahla in rodovitna tla; bati se je, da začne kaliti. Deklica postaja bolj in bolj zamišljena, molitev ni več tako srčna, za svete reči ni več prav vneta, vsaka kretnja, vsaka njena poteza kaže, da v srcu ni več tako, kaker je pred kratkim bilo. — Ta dekllica je na razpotju. Na katero stran se bo ona zasukala? Dobra domača vzgoja in skrbne oči starišev jo še znajo ohraniti na pravem potu; toda gorje, ako se oklene slabe družčine!

Vsa vzgoja, vsi napori starišev, vsi nauki dušnih pastirjev — vse utegne biti pokopano za veliko let. Prejšnji pobožnosti bo sledila brezbožnost, prejšnji popolnosti strast in pregreha. In kedo je temu vzrok? Pohujšljiva tovaršija, ki v par letih zruši v prah, kar so vzgojitelji s toliko težavo sezidali v dobi nedolžnih let.

Da! Pohujšljive tovaršije strašno kvarljivo vplivajo na pobožnost in sploh na krščansko življenje; o tem noben pameten človek ne dvoji. Kaj pa pravi o tem sv. pismo? Kaj sv. cerkveni očetje?

Modri Sirah piše: „Kedor nevarnost ljubi, bo v nji poginil“. (Sir. 3, 27.) „Kedor se dotakne smole, se ž njo umaže; in kedor se peča s prevzetnežem, se bo prevzetnosti navzel“. (Sirah 13, 1). „Z neumnežem ne govori mnogo in z nespametnim ne hodi. Ogibaj se ga, in boš našel mir in ne boš omažeževan ž njegovim grehom. (Sir. 22, 14—15). Slaba tovaršija ne spridi samo posameznih, ona okuži cela plemena in veliki narodi niso varni pred njo. —

Dokler izraelsko ljudstvo ni prišlo v stik z malikovavskimi narodi, je ohranilo vero v pravega Boga in mu je žvesto služilo; kaker hitro se je pa začelo ž njimi družiti, je zabredlo v malikovanje in ostudne pregrehe. Po pravici toži kraljevi pevec nad spridenostjo svojega ljudstva: „Pomešali so se mej narode in so se naučili njihovih del, in so služili njih malikom in bilo jim je v spotikljej“. (Ps. 105, 34).

Sv. Terezija toži o sebi, da bi bila po slabi tovaršiji skorej postala vsa posvetna in da ji je Jezus že pokazal prostor v peklu, kamer bi bila prišla, če bi se ne bila odpovedala pravočasno dotični tovaršiji. Pomenljive so besede sv. Lavrencija Justinijana: „Kedor hoče biti tovariš grešnikov, ne ybeži grehu.“ Sv. Vincencij Fererij opominja: „Deni k zdravim jabelkom le eno gnjilo, kmalu bodo gnjila vsa.“

Ne misli nikoli, da tebi slaba družčina ne more škodovati. Sv. cerkev, ki je nezmotljiva tudi v nravnih naukih, uči, da človek, če je še tako dober, v slabi družčini oslabi in pade v greh. „Kedor dolgo pri ognju stoji, se slednjič omeči, če bi bil tudi iz železa“. (Sv. Izidor). Isto velja tudi o branju slabih knjig in časopisov.

Mej brezbožneži ostati veren, mej nečistimi čist, mej mlačnimi goreč, mej hudobnimi pobožen, je zelo redka prikazen; skorej prej boš našel bi-

sere in dragulje v blatu, kaker pa čednostnega človeka v trajnem pajdaštvu z grešniki.

Ali nam ne potrjuje tega vsakidanja skušnja? Nebrojni kristjani bi dobri ostali, ke bi ne bili zašli v družbo slabih. Spomnimo se le tega ali onega mladeniča, tega ali onega dekleta. V prvih letih je bila pobožna, rada je hodila v cerkev in prejemale sv. zakramente. Zvečer je ostajal doma, o pravem času je hodil k počitku, o pravem času je vstajal. Ljubi Bog ga je bil vesel in vsi dobri ljudje. Kakšen je pa potem, ko je nekaj časa zahajal v slabo družbo? Ne moli več, ne hodi rad v cerkev, svojeglaven in nepokoren je; zahaja v krčme in na plesišča in cele noči ga ni doma. Od kod ta sprememba? — Slaba tovaršija ga je spridila.

Marsikatera deklica pridna in sramežljiva, pobožna in zgledna v mnogih čednostih, je postala vsa posvetna; družega ji ni mar ko lišpanje, lepa obleka, plesi in vesela družba . . . Slaba tovaršija je tega kriva.

Kje so drugi moji tovariši?

Holt je bil svoj čas eden najboljših sodnikov na Angleškem. V mladih letih se je ta sloveči mož veliko pečal sè slabimi tovariši. Redno so se shajali v poznih urah v krčmi, kjer so strastno napadali vero, cerkev in čednost. Zapravljali so dragi čas, denar in zdravje pri pijači, igrah in v slabih pogovorih, ki jih nudijo visokošolcem velika mesta. Vsaki večer so prihajali pijani domov. Holt se še v pravem času strezne, in da slovo tolikanj nevarni družini. Oprijel se je zopet učenja in po končanih naukih je postal sodnik. — Veliko let potem pripeljejo pred sodnika Holt moža, v katerem je takoj spoznal svojega tovariša iz mladih let. Ta mož je bil obdolžen velike hudobije zoper domovino in šlo je za življenje ali smrt. Prebrisani Holt je bil v tej zadevi preiskovalni sodnik. Ker je bil nekedaj sam pristaš takó nevarne družbe, ves ginjen vpraša zločinca: „Povej mi, kje so pa drugi najini tovariši iz tistega časa?“ Obtoženec odgovori: „Dragi gospod, razen vas in mene ni nihče več pri življenju, — vsi so končali pod mečem ali so pa drugače umrli žalostne smrti.“ (Fuhlrott, Mater. I. 1032).

Slabe družčine so že od nekedaj na svetu; vender pa spridenost ni bila nikoli tako velika kaker v naših. Kedor je poznal naše javno življenje v Sloveniji pred 40. leti in opazuje sedanje, bo z glavo zmajal in rekel: „Ali je mogoča tolika sprememba v tem kratkem času! Nekedaj se je pohujšanje sukalo le okoli nekaterih zapovedi, zdaj se napoveduje boj Bogu samemu! Nekedaj se je sramotila le ena ali druga cerkvena zapoved, zdaj pa preganjajo Cerkev samo sè vsem, kar je njenega.

Tudi nevarnost pohujšanja je v današnjih časih večja. Zapeljevanje je bolj skrito, je torej strup, ki se polagoma prijema, a gotovo učinkuje. Kaker na svetu vse napreduje, tako napredujejo tudi pohujšljivci in zapeljivci. Pri-pomočkov jim ne manjka, vse jih podpira: slaba vzgoja, na videz nedolžne, v resnici pa pohujšljive veselice, igre, izleti, plesi, zlasti pa napačna načela sveta in slabo berilo. —

Vse to z brzimi koraki poplavlja svet, ga hoče popolnoma vkleniti v verige greha in satana. Razume se, da je vsled tolikega pritiska ravno mladina v največji nevarnosti, da se popolnoma izneveri lepemu krščanskemu življenju.

Predragi v Gospodu! Ta spisek o pohujšljivi družini nas le še bolj utrjuje v našem prepričanju, da je slaba tovaršija res kuga ali smrt čednosti življenju. Po vsej pravici lahko trdimo, da spada slaba tovaršija med največje zapreke krščanske popolnosti. Kedor redno zahaja v družino pohujšljivcev, bo še tisto malo, kar je imel dobrega in popolnega na sebi, v kratkem času vse zgubil. Tretjeredniki, pozor! Pregovori so resnični. Nek slovenski pregovor pa pravi: „Po slabi tovaršiji rada glava boli.“

7. Napačna načela sveta.

V vseh časih zgodovine človeškega rodu so bili ljudje, ki so širili krive nauke o veri, čednosti in grehu. Toda toliko in tako sprijenih oznanjevalcev zmot in hudobije še menda nikoli ni bilo, ko današnje dni. Višek vsega pa je, da moderni (novodobni) svet svoje hudobije niti ne spozna, temveč jo celo opravičuje, hvali in povzdiguje ko napredek. Zaslepljenost! Kako prav piše sv. Janez: „Vemo, da smo iz Boga in ves svet v hudem tiči“ (I. Jan. 5, 19). Moderni človek nima zmisla za krščansko popolnost. Odtod opomin: „Otročiči! Varujte se malikov“ (I. Jan. 5, 21.) Svet, ločen od Kristusa, je morje hudobij. Zato piše prerok Ozej: „Poslušajte besedo Gospodovo, Izraelovi otroci, ker bo Gospod sodil prebivavce zemlje: ni namreč resnice in ni usmiljenja in ni spoznanja Boga v deželi. Kletev in laž in ubijanje in tatvina in prešuštvo so se namnožila in kri se dotika krvi (t. j. greh se nalaga na greh). Zato bo žalovala dežela vender nihče ne prevdarja in nihče se ne da syariti; tvoje ljudstvo je namreč kaker oni, ki zoper govorijo duhovniku“ (4. 1—4).

Človek brez krščanskih načel se poniža do živali. Večina ljudi naše dobe se ne more ponášati sè živo vero, ki se razodeva v delih. Mesto resnice vlada laž, mesto blagodejnega krščanstva moderno paganstvo. Kaker velika umazana reka se vali nevera in nenravnost po celem svetu in hoče poplaviti vse.

Načela današnjega sveta so mnogim vodniki, katerim slepo sledijo. Če pa človek od sebe peha resnico, ne bo več dolgo, ko se bo pogreznil v globočino npravne propalosti.

Človek brez vere more biti strahovitiši od divje zveri. Zver se drži od Boga ji določenih mej, brezveren človek pa ne pozna nobenih mej več, ki bi ga odvrčale od pohotnosti in zadrževale v hudobiji. Namesto udanosti vlada duh upornosti zoper vse božje in človeške naredbe. Človek, ki ne veruje v posmrtno povračilo dobrega in hudega, hoče imeti nebesa na zemlji. Da bi dosegel ta namen, se ne straši nobenega sredstva, naj je še tako krivično; zadovolji se s tem, da ne pride navzkriž s kakim paragrafom državnih postav,

radi katerega bi utegnil imeti sitnosti pred sodiščem — za božje postave se ne meni.

Ali ni tako ravnanje povsem naravno? Kedor namreč noče služiti najvišjemu Gospodu v nebesih, on tudi ne bo služil zemeljskemu gospodu; če mu pa služi, mu služi le prisiljen. Moderni človek vedno govori ali si vsaj misli, kakor egiptovski Faraon: „Kedo je Gospod, da bi slušal njegov glas?“ (2. Mojz. 5, 21).

Pojmi modernega sveta so čisto zmešani: graja, kar krščanstvo priporoča in hvali, kar krščanstvo zametuje.

Naša sv. vera uči zatajevanje, potrpežljivost, delo, molitev itd., plačilo pa obeta za vse trude onstran groba. Novodobni svet se pa za posmrtno plačilo ne meni, imeti hoče nebesa že na tem svetu. Po njegovem mnenju je zastoj življenja, kedor je samo delal in trpel, ne da bi bil tudi užival vse nasladnosti sveta. Z ozirom na uživanje je na isti stopnji, kakor so bili stari Grki in Rimljani tik pred svojim propadom. Držijo se paganskega načela: „Uživanje je namen življenja.“ Vse drugo je prazen nič. Denar, vživanje, trdno zdravje, obilnost zemeljskega imetja — to ima veljavo; le tisti, ki ima vse to in drugo, si more preskrbeti vse užitke sveta.

Pri takih paganskih načelih modernega sveta je popolnoma umevno, da si hoče preprost delavec, ki je brez vere, preskrbeti užitke, ki si jih privoščita bogatin in kapitalist. Ker mu je pa to nemogoče, postane nezadovoljen, od tod prihaja tudi tisti uporni duh, ki grozi svetu s pokončanjem, ne da bi mesto tega mogel kaj boljšega dati.

Ogibaj se modernega sveta, ki graja skorej vse, kar Kristus priporoča, ako nočeš, da te za seboj potegne. Spreobrnili ga ne boš — ker je za dobre opomine nedostopen; tvoja vera in čednost pa lahko veliko trpite, če bi se ž njim pajdašil brez prave potrebe.

Moderni človek hvali, česar krščanstvo ne odobruje.

Ker moderni svet v večnosti ničesar ne pričakuje, je tem večje njegovo poželjenje po zemlji in njenih dobrinah. Uživanje je značilni znak našega časa. Kje so nekedanji zlati časi zadovoljnosti? Kako prijetno je bilo v naših krajih še pred 50 ali 40 leti! Na ulicah in potih si srečaval ljudi z veselo-zadovoljnimi obrazi . . . V našem času pa pri vsem obilnem uživanju in potratnem razveseljevanju komaj naletiš na zares zadovoljnega človeka, ki je veselega obraza! Kedo ja vse to zakrivil? Duh časa, ki je toliko ljudi oropal vere in čednosti, brez katerih ni prave zadovoljnosti in sreče.

Tudi moderni svet bo enkrat spoznal, da v grehu ni sreče in rešitve, toda najbrže še le po velikih prevratih.

Rekli smo, da v grehu ni sreče in rešitve. Pa kaj se današnji svet meni za greh! Greh ima za prazno stvar. Pa pojdi v bolnišnice v oni oddelek, kjer živi gnijejo oni nesrečneži, ki so si s pohotnim življenjem skvarili zdravje, — ali je to prazna stvar? Krive prisege, zakonska nezvestoba, prešuštva, tatvine, goljufije in druge krivice — ali je vse to prazna stvar? Ko se ne-

dorastle mladina zapeljuje, ko se celo med njo godijo samomori vsled pohujšljivih spisov, ko se vršijo dvoboji in pade tisti, na katerega strani je pravica — ali je to prazna stvar?

Kar smo rekli o slabih tovaršijah, vse to moramo še z večjo pravico trditi o napačnih nazorih in načelih sedanjega časa. Kristjani, ki so napojeni s takim duhom, so za vsako popolnost v krščanskem zmislu nesposobni in nevredni. Jezus je rekel: „Nihče ne more dvema gospodoma služiti.“ (Mat. 6, 24.) Načela sveta so načelom Jezusa Kristusa nasprotna; ni mogoče tedaj Bogu in svetu obenem služiti.

Ta nesrečni novodobni duh se vedno bolj širi. Prej je bil omejen na mesta, sedaj je prodril tudi na deželo; tudi v samotni gorski vasici ima svoje pristaše. Vprašaj se, ali ni že tudi v tvojem srcu dobil kakega prostorčka?

Omahovati so začeli mnogi poprej dobri kristjani, katerim bi prerok Elija lahko zaklical, kaker svoj čas Baalovim častivcem: „Kako dolgo bote omahovali na dve strani? Če je Gospod vaš Bog, služite njemu, če pa Baal, hodite za tem.“ (3. Kralj. 18, 21.)

Stara prislovica pravi: „Kedor hoče biti vsem prav, ni nikomer prav.“ Omahljivca prezira vse: dobri in hudobni in Bog sam. Kedor namreč hoče biti vsem po godu, dobrim in hudobnim in se vedno boji, da se komu zameri, je omahljivec ali neznačajnejš; neznačajnost je pa mogočna ovira krščanske popolnosti. Ne pečaj se zaupljivo z onimi, ki se drže novodobnih napačnih načel sveta. Kedor se ž njimi pajdaši, bo kmalu njim enak. Zapiši si v srce besede sv. Alfonza: „Z enim samim napačnim načelom more brezbožnik vse svoje prijatelje pokvariti.“ Volk ostane volk, četudi tiči v ovčji koži.

KAROL PIRC:

Skrb za bolnike in tretji red.

ri slavnostnem zborovanju ob sedmi stoletnici ustanovitve tretjega reda v Ljubljani sem sprožil misel, naj bi slovenski tretjeredniki pri svojih delih ljubezni do bližnjega posebno skrb obravnavali na bolnike.

Ljubljanski tretjeredniki so se takoj oprijeli te misli. Zložili in nabrali so v ta namen že nekaj denarja in ženski odbor se je že večkrat posvetoval, kako bi se najprimerniše izvedla nameravana skrb za postrežbo bolnikov. Pozval je na delo tudi pisavca teh vrst in mu poveril nalogo, naj sestavi poglobitve misli ali smernice, po katerih naj bi dosegli zaželeni cilj.

Temu naročilu sem se s tem spisom odzval. Ravno naše Cvetje naj o tem sporoča, da seznanjeni o naši nameri tudi zunaj Ljubljane biva-

joče tretjerednike, ker tiče ta naša zadeva vse tretjerednike cele Slovenije.

1. Gotovo je, da so bolniki pri nas prav pogosto zelo slabo oskrbovani in jako pomanjkljivo postreženi. Ljudje držeči se starodavnih razmer in navad, puščajo v nemar zlasti tri glavne stvari, ki so bolnikom potrebne: svetlobo, zrak in snažnost. Premnogi bolniki so skorej popolnoma zapuščeni in pogosto jih nevedši ljudje zdravijo njim v pogubo. Če okrevajo od težkih bolezni je pogosto pripisovati le njihovi krepki naravi, ki kljubuje bolezni in vsi neumestni postrežbi.

Pomanjkljivo in ne prav urejeno negovanje bolnikov je večkrat vzrok hiranja in pešanja, ki se vleče do smrti, da ne govorim o nešteto drugih zlih nasledkih, kaker so: nezmožnost za delo, dolgotrajno trpljenje, motenje delavnosti telesnih udov (zlasti pri ženskih), zguba udov itd.

Vzroki teh žalostnih nasledkov so različni; tu navedemo le sledeče:

1. Ker so ljudje ubogi in preoddaljeni od zdravnika, zato pokličejo zdravnika le v skrajni sili, navadno takrat, ko je že prepozno in še tedaj pošljejo do zdravnika katerokoli osebo. Zdravnik na prazna, pomanjkljiva, zmedena in nejasna sporočila nevedše osebe pogosto ne more iz daljave spoznati bolezni in ne dati zanesljivih zdravil. Tu je treba izvežbane osebe, ki more ali z besedo ali s pisanim sporočilom na zdravnika jasno vse potrebno povedati in popisati, iz česar more zdravnik spoznati bolezen in dati prava navodila in zdravila.

2. O pravilni pripravi bolniške hrane, o zračenju, temperaturi, premeni posteljnine, bolnikovega perila, o nalezljivosti bolezni in o uporabi bolniških potrebščin ima redko kedo prave pojme. Za vse to je treba izurjene osebe, ki je zmožna dajati pametne nasvete in je v vsem tem izurjena.

Redki so, ki znajo pripravljati obveze za prvo silo, še bolj redki, ki bi znali pravilno rané obvezovati.

Koliko ponesrečenih izkrvavi, ker ni v bližini nikogar, ki bi znal kri ustaviti. Kolikokrat izvira iz preobilne izgube krvi mesece trajajoča oslabelost in hiranje, hude bolečine, pogosto zgubi ta in oni ude, mnogo časa za delo in si nakoplje veliko nepotrebnih stroškov. Če bi bila rana takoj v začetku prav izprana in obvezana, bi vsi ti naštetih zli nasledki izostali in bi se zdravljenje pospešilo.

3. Primanjkuje primernih priprav za bolniško oskrbo.

Koliko nedostatkov in škode povzroča to pomanjkanje pri težko obolenih ni treba posebej naglašati. Bolnik, zdravnik in bolnikovi sorodniki: vsi ti trpe vsled tega, ker manjka potrebnih priprav za prvo pomoč.

Vse to zahteva, naj si pomagamo sami in kliče na pomoč dobromislečne osebe, naj se darujejo bolnikom v pomoč in rešitev. In za to delo je gotovo tretji red pripraven. Mnogo udov tretjega reda je, ki bi radi pomagali, pa nam manjka organizacije.

II. Kako naj se organiziramo?

1. Po zgledu zaščitnikov sv. Ludovika in sv. Elizabete naj tretji red odpomore pomanjkljivoslim v postrežbi bolnikov in naj v ta namen vpelje po Sloveniji bolniške obiskovavke. S tem ne mislimo izobraziti bolniških postrežnic po poklicu, ki bi služile svoj kruh s postrežbo bolnikov. Tega ne mislimo. Namen pa imamo, da bi se, koliker je mogoče, po vsih krajih Slovenije nekatere naše domače tretjerednice, ki imajo sicer drugo delo, pa tako, da se morejo za čas odtrgati, izobrazile v bolniški postrežbi. Tem bi dali izvežbani zdravniki potreben poduk, glavni odbor bolniške postrežbe tretjega reda bi jim pa preskrbel in izročil za čas njihove službe za bolniško postrežbo potrebne stvari: toplomer, obvezila in drugo za prvo pomoč potrebno.

Naloga teh obiskovavk ali postrežnic ne bi bila streči bolnikom za daljši čas, ampak dajati le prvo pomoč ob nezgodah, sestavljati na zdravnika zanesljiva sporočila o bolezni, izposojati bolniško orodje za prvo pomoč, navajati domače v hiši bolnikovi k pametni bolniški postrežbi, ter v prostem času, kedar bi lahko mogle, za kak daljši ali krajši čas mej dnevom, ali v sili tudi po noči, za kako uro postreči bolniku v sili.

2. Da bi se to doseglo, bi se morale združiti vse tretjeredne skupščine v Sloveniji; najbolje bi bilo, da bi vrhovno vodstvo prevzel provincijalni p. komisar tretjega reda, oziroma ljubljanska tretjeredna skupščina. Ti bi delali na to, da bi se od časa do časa prirejali v Ljubljani, v Mariboru, ali v Celju, ali drugod, kjer so bolnišnice, posebni tečaji za izobrazbo bolniških obiskovavk.

Tečaj bi trajal nekaj tjednov in bi obsegal potreben poduk o boleznih in vaje v postrežbi. V prvem delu bi predaval več zdravnik o rasti in uredbi človeškega telesa, o najvažnejših in bolj pogostih boleznih in o predpisih za bolniško oskrbo. V praktične vaje bi gojenke vpeljala kaka izvedena usmiljena sestra v bolnici, kjer bi se nekaj dni ali tjednov vadile. Duhovni voditelj tečaja bi pa pojasnil v nekaterih predavanjih versko in duševno stališče bolniških postrežnic.

3. Stroški ne bi bili majhini; krile bi jih pa v prvi vrsti vse tretjeredne skupščine v Sloveniji s prostovoljnimi prispevki. Prosili bi pa za pomoč tudi druge dobre ljudi, ki bi gotovo radi pomagali, če bi videli, da se za bolnike res kaj stori.

Mislim pa, da bi nam ne odrekle svoje podpore tudi posamezne občine in sama vlada. Rdeči križ zida v Belgradu z obilnim prispevkom ministrstva za narodno zdravje veliko šolo z internatom za strežnice. (Gl. „Zdravje“ 1921, str. 295.) Ako ima ondi toliko denarja, bo imel menda tudi za nas kako podporo.¹⁾

¹⁾ Morebiti bi se dalo kje kaj malega doseči — mislimo pa, da nam v začetku mnogi ne bodo veliko zaupali. Zato se moramo po naših mislih pred vsem opreti na lastno pomoč. Bolje bo skromno in z malim začeti in računati le s tem, kar bomo imeli, kakor pa zanašati se na prazne obljube. (Op. uredništva.)

4. Dolžnost bolniških obiskovavk bi bila pomagati bolnikom, zdravniku in domačim, ki strežejo bolniku. Imeti bodo morale zabojček za bolniške priprave v redu in snagi; ničesar ne bodo smele odrediti brez zdravnikove vednosti in yestno zaznamovati vse dogodke od tjedna do tjedna, ali še v krajšem času, ob letu ali na pol leta pa o vsem poročati centralnemu odboru, kateremu bi ostale vedno podrejene.

Izvrševale bi vse posle prostovoljno in brezplačno. Imele bi pa pravico zahtevati odškodnino za zamudo delavnega časa, stroške za pota itd. Premožniši bolniki ali njihovi domači naj bi ne izkoriščali postrežnic na sebičen način.²⁾

5. Sposobne za ta posel bi bile ženske osebe od 25 do 40 let stare, zdrave razumne tretjerednice, ki ljubijo snago in red ter morejo vsaj deloma prosto razpolagati s časom. Biti morajo resne in molčeče, navzete duha sv. Frančiška.

Toliko naj zadostuje za danes. V podrobnosti se za enkrat ne spuščam; pokazati sem namreč le hotel, da stvar ni kaka sanjarija brez jedra.

* * *

Sedaj nam je treba potrebnega denarja in pozrtvovalnih tretjerednic, ki bi prevzele sicer težak, a lep, zaslužljiv in Bogu dopadljiv posel bolniških obiskovavk. Te naj se zglasijo pri voditelju tretjega reda v Ljubljani v frančiškanskem samostanu. Skažejo naj se s potrdilom svojega voditelja. Nanj pošiljajte tudi prostovoljne prispevke. G. voditelji! Naznanite to pri prvem shodu in sporočite imena onih, ki so se oglasili. Zbirajte pa tudi prispevke, da bomo prej pričeli. Voditeljem smo priložili čeke.

Nadjam se, da se bo dobilo prvo in drugo. Kar vzorno in z veliko vnemo opravljajo že leta in leta bavarske, tirolske in v najnovejšem času tudi zalcburške tretjerednice — ali naj bi tega naše vrle slovenske tretjerednice ne zmogle?

Najlepše se razodeva krščanska ljubezen do bližnjega v postrežbi bolnikov. V svitu sv. vere se kaže to delo kot najlepše, sveto, blagotvorno delo usmiljenja, v resnici je to človekoljubno, zaslužljivo delo, — delo, ki je je opravljal Jezus sam, sv. oče Frančišek, sv. Elizabeta in mnogi drugi tretjeredniki s posebno ljubeznijo. Sv. oče Frančišek je s posebno ljubeznijo obiskoval bolnike, mej njimi zlasti najbolj uboge in zapuščene — gobove.

Začnimo takoj, začnimo vsi tretjeredniki po celi Sloveniji. Vsaka skupščina naj prispeva po svojih močeh z izdatno podporo, Bog bo pa dal svoj blagoslov.

²⁾ Uredništvo je prepričano, da bi oni bolniki ali njihovi domači, ki kaj imajo, radi darovali centralnemu odboru bolniške postrežbe tretjega reda v namene bolniške postrežbe večje ali manjše zneske, samo da bi videli, da je vsa stvar v poštenih rokah in da se zares dela v blager bolnikov. Iz te podpore bi se postrežnicam lahko dala primerna nagrada.

Spomini na generaljni kapitelj l. 1921.

† P. A. Č.

(Dalje.)

redstojnik porcijunkulskega samostana je imel gotovo mnoge in velike skrbi, kam bo to številno družino spravil, kako jo bo prehranil, kako se bodo razvrstili za maševanje itd. Priznati moram, da je bilo že naprej vse dobro preračunjeno in urejeno, tako da celi čas zborovanja ni bilo opaziti nobenih posebnih težav ali zmešnjav. Kako velik in prostoren je porcijunkulski samostan, razvidite lahko iz tega, da šteje domača družina čez 40 članov, gostov nas je bilo do 110, torej nas je bilo vseh skupaj do 150 pod eno streho, in vsak je imel zase posebno celico. Da smo vedeli drug za drugega, kje stanuje, je bil samostan razdeljen v sedem spalnic (dormitorijev). Na vratih slehrne celice je bilo pa zapisano ime onega, ki je ta čas v nji stanoval. Z domačimi patri nas je bilo do 130 mašnikov. Do 8. ure zjutraj smo morali biti vsi provincijali sè sv. mašo gotovi, ker so se ob 9. uri začela posvetovanja. Torej je bilo tudi v cerkvi treba reda glede maševanja, strežnikov, altarjev itd. Pa tudi v cerkvi je bilo vse v redu. Vsakemu patru je bil določen altar in čas, kje in kedaj naj mašuje. Mašna obleka, kelih, hostije, vino, vse je bilo že pripravljeno pri altarju. Tudi strežnik je po navadi že tam čakal. Trije altarji so bili pa prosti in sicer: v kapelici Porcijunkuli, v kapelici smrti sv. Frančiška in v kapelici cvetic sv. Frančiška. Kedor je hotel pri katerem teh treh altarjev maševati, se je moral že več dni prej zglasiti v zakristiji in se podpisati na posebno polo. Najtežje je bilo priti v Porcijunkulo. Jaz sem imel dvakrat to srečo, da sem opravil sv. daritev v priljubljeni Porcijunkuli.

Za kapiteljska zborovanja je bila prirejena obširna samostanska knjižnica. Otvorjen je bil gener. kapitelj 7. maja sè slovesno sv. mašo. Po sv. maši smo se vsi zborovalci sešli v knjižnici, kjer je imel vsak že določen sedež. Kaj smo na teh zborovanjih govorili, se posvetovali, sklepali itd., ne bom popisoval, ker deloma ne smem, deloma bi vas ne zajemalo. Samo nekaj bom omenil.

Zborovanje je trajalo od 7.—24. maja; ob nedeljah in praznikih smo bili prosti. Najprej so nam naznanili stanje prvega Frančiškovega reda. Red šteje zdaj: 1627 redovnih hiš, 16,225 redovnikov, mej temi je 8738 mašnikov, čez dva tisoč klerikov, okoli 5 tisoč bratov lajikov. Naše misijonsko delo je lepo razvito na Kitajskem, v sv. Deželi in v Ameriki. Svetovna vojska je vsekala redu hude rane. Stotine sobratov je moralo zamenjati redovno obleko z vojaško suknjo, rožni venec z mečem. Mnogo jih je obležalo na bojnem polju; nekaterim je na bojnem polju mrtev obležal redovni poklic in se niso več vrnili.

Zvedeli smo, da bo prišel na naše zborovanje g. pokrovitelj frančiškanskega reda, kardinal Orest Džordži (Giorgi). Pri sprejemu se je nabralo razen nas vseh tudi mnogo ljudstva. Zvečer je g. kardinalu na čast pred

samostanom še precej lepo svirala godba iz Asiza. Vse dni do 19. maja je predsedoval zborovanjem g. kardinal sam. Iz Rima je od Sv. Očeta prinesel lep duhovni dar za porcijunkulsko cerkev. Sv. oče Benedikt XV. so poslali po g. kardinalu pisanje, v katerem so določili, da se za naprej za vse čase more dobiti popolni odpustek v porcijunkulski kapelici vsaki dan in ne samo 2. avgusta. Za take vrste odpustek je prosil že sam sv. Frančišek, a je bil vslišan še le zdaj po 700 letih. Razume se, da smo to dragoceno novico vsi z veseljem in hvaležnostjo pozdravili in poslali zahvalo Sv. Očetu. Ljudstvu so pred kapelico tako pomnoženi odpustek slovesno razglasili.

Na celem zborovanju je bilo najvažnije: volitev novega generaljnega ministra ali poglavarja celega reda, ter njegovih svetovavcev ali generaljnih definitorjev. Šlo je, ali naj bo v bodoče p. general voljen za 12 ali 6 let, ali naj ima 12 ali 6 svetovavcev. Večina je odločila, naj za obojno velja število 6, in pri tem je tudi ostalo. Po slovesni sv. maši v čast Sv. Duhu smo se na binkoštno soboto vsi volivci zbrali v veliki obednici, tedaj odločeni za naša zborovanja. Volitev poglavarja reda je zelo vestna zadeva: kedo bo prevzel skrbi, vodstvo in odgovornost za veliko družino Frančiškovo? — Voli se tajno, po listkih. Pred volitvijo priseže vsak volivec, da bo volil tistega, katerega po vesti za boljšega spozna. Izvoljen je tisti, ki dobi večino glasov. Ker pri prvi oddaji glasovnic nihče ni dobil zadostnega števila glasov, smo volili v drugo. Izvoljen je bil p. Bernardin Klumper, dosedanji generalni prokurator reda. Novoizvoljenega poglavarja smo takoj v procesiji, pojoč zahvalno pesem, spremili v cerkev, kjer smo se zahvalili Bogu za srečno izvolitev ter se pred altarjem poklonili novemu najvišjemu predstojniku. P. Bernardin je rojen Holandec, v redovnem življenju vtrjen mož, ponižen in skromen, prav po duhu sv. Frančiška. Izvolitev so takoj sporočili Sv. Očetu. Iz Rima je kmalu došla od Sv. Očeta brzojavka: Sv. Oče so z velikim zadovoljstvom sprejeli izvolitev novega poglavarja serafinskega reda. — Isti večer je asiška godba pred samostanom godla podoknico na čast novoizvoljenemu p. generaljnemu ministru.

Drugi dan, na binkoštno nedeljo, so bile na Laškem volitve poslancev za državni zbor. Ker so mislili, da bo mej Italijani v Asizu prišlo do kakih nemirov, smo vsi frančiškani ostali v samostanu. Saj je bilo tako ravno prav. V porcijunkulski baziliki je bilo namreč ta dan izpostavljeno presv. Rešnje Telo v celodnevno češčenje. Veliki altar je bil nad vse bogato okrašen. Nad njim se je razgrinjal velik rdeč baldahin (pregrinjalo) od stropa do tal. Sveč je gorelo na altarju in v bližini nad 200. Slovesno sv. mašo je opravil g. kardinal Džordži z obilno azistenco. Vsi drugi smo oblečeni v roketih prisostvovali slovesnosti. Vse je bilo lepo in veličanstveno. Samo nekaj sem zelo pogrešal — ljudstva. Vernikov je pa bilo za tako slovesnost zares premalo. Naši Slovenci Lahe daleč presegajo. Laška je res dežela svetnikov, pa tudi dežela verske mlačnosti. („Ali angelj, ali hudič“, pravijo o Lahih. — Ured.)

19. maja se je g. kardinal v lepem govoru od nas poslovil; podelil je blagoslov in se še tisti dan vrnil v Rim. Nadaljna posvetovanja so se vršila pod predsedstvom novoizvoljenega p. generala.

Pri zborovanjih in posvetovanjih, ki dolgo trajajo, se človek zares utruji. Več ur skupaj neprestano sedeti nič kaj dobro ne vpliva na telesno zdravje.* Slediti pazljivo govorom in raznim, včasih živahnim razpravam, utruji duha. To smo čutili tudi mi na generalnem kapitelju. Potrebni smo bili primerne razvedrila; tudi za to so skrbeli naši sobratje v Asizu. V zavodu sester frančiškank detéta Jezusa so nam lepo in živahno, kaker znajo otroci Italije, vprizorili igro: Sv. Cecilija, z ljubkim petjem. Druga predstava je bila pri „belih sestrah“ misijonarkah. Tu so prav lepo vprizorili igro: „Tema in luč.“ Tretje gledališko razvedrilo so nam pa napravili asiški mladeniči. Frančiškani pri porcijunkuli vodijo tudi kat. mladeniško družbo. Igrali so igro: „Sv. Frančišek Asiški.“ Prav živo so nam predstavljali Frančiška. Gledali smo Frančiškove rojake, ki so nam nad vse živo klicali v spomin prva mladostna Frančiškova leta. Igra bi bila zelo priporočljiva tudi za naše odre. Rad bi jo bil sè sabo vzel, pa so mi rekli, da nimajo tiskane, niti jo je dobiti v več izvodih. — Mej to igro smo doživeli še nekaj spodbudnega in veselega. Po prvem dejanju se zavesa zopet dvigne, in na odru zagledamo mladega, krepkega moža. Predstavi se nam ko novoizvoljeni poslanec kat. ljudske stranke, dr. Mario Cingolani, rodом Rimljan. V ognjevitem nagovoru, kaker Italijani znajo, nas je najprvo vse uljudno pozdravil, na to je pa obljubil, da se bodo poslanci ljudske stranke potrudili, da bodo v svojem delovanju za ljudstvo sledili naukom in nagovorom sv. Frančiška Asiškega. Razume se, da je bil mladi, navdušeni poslanec od naše strani pozdravljen z navdušenim „Živijo“ in „Evviva“ in z gromovitim ploskanjem. — V samostanu samem so nam tudi dvakrat preskrbeli prav prijetno, podučno zabavo. Če se ne motim so nalašč poklicali tam iz Napola nekega patra, večšega zgodovinarja, ki nam je na širokem samostanskem hodniku razkazoval v skioptičnih slikah glavne kraje Umbrije, Frančiškove domovine, s posebnim ozirom na dogodke iz življenja sv. Frančiška. K vsaki sliki je dodal kratek zgodovinski opis.

V posebno telesno in duhovno razvedrilo pa so nam bili v prostem času sprehodi in izleti v okolico Asiza. Cilj teh sprehodov je bil vselej kraj, svetišče ali samostan, ki nas je spominjal na našega sv. očeta Frančiška. In takih krajev je okoli Asiza mnogo. Najrajši smo seveda ponovno pohiteli v njegovo rojstno mesto Asiz. To je res prijazno mesto. Zlasti od daleč nudi opazovalcu najlepši razgled. Mesto leži ob hribu Subaziju. Čaroben je pogled na mesto zlasti zvečer iz samostana Porcijunkule, ko se zasveti po hišah in ulicah na stotine luči. Zdaj šteje mesto okoli 4 tisoč prebivalcev, cela občina pa nekaj nad 17 tisoč. Mesto krasi mnoge, lepe cerkve, najlepša in najveličastniša je trojna bazilika sv. Frančiška, ki mogočno kraljuje na kraju mesta. To so tri cerkve ena vrh druge. V spodnji je grob sv. Frančiška. Na vsaki strani groba je altar. V srednji cerkvi je več altarjev. Tu se po navadi vrše sv. opravila. Zgornja cerkev je pa podobna velikanski dvorani, v kateri je galerija slik umetnikov, ki so v raznih prizorih naslikali dogodke

* P. provincijal je že takrat čutil kal svoje bolezn, kl ga je spravila v prezgodnji grob. (Urednik).

iz življenja sv. Frančiška. Tik zakristije je posebna zakladnica ali shramba za razne svetinje sv. Frančiška. Tu je shranjen njegov pas, njegovi sandali, njegov kapuc, tunika itd. Tik bazilike je velik samostan, v katerem živijo minoriti, varihi cerkve in groba sv. Frančiška. Večino samostana ima v svoji oblasti vlada, ki ga jim je nasilno vzela in je v njem naselila dijakke in šolarje. Nekako v sredi Asiza je majhina, a lepa cerkvena, „nova cerkev“ imenovana, s frančiškanskim samostanom. Na tem kraju je stala rojstna hiša sv. Frančiška. Pokazali so nam nekatere ostanke in spomine na tisto hišo: podboje pri vratih, votlino, kamer je Frančiškov oče Bernardon zaprl svojega sina. Bolj na vrhu mesta je mogočna stolica, sedež asiškega škofa. Pred to cerkvijo stoji velik, bronast kip sv. Frančiška, ki so ga postavili asiški meščani na čast svojemu svetemu rojaku. V južnem delu mesta je pa dokaj velika cerkev sv. Klare. V njej so shranjene razne dragocenosti. V sredi cerkve peljejo stopnice doli v kapelico, kjer počiva truplo sv. Klare, ki je natanko videti pri oknu. Na desni strani v cerkvi je kapelica sv. Jurija, kjer je Frančišek prvič pridigal in pridobil Klaro za spokorno življenje. V kapeli je veliko okno, skozi katero se vidi v samostan Klaris in tik okna je videti dotični križ, s katerega je Gospod Jezus v cerkvi sv. Damijana nagovoril Frančiška rekoč: „Frančišek, pojdi in popravi cerkev, ki razpada.“ V bližini križa je lubanja sv. Agneze, sestre sv. Klare. Kake pol ure od Asiza proti zahodu je zgodovinsko znana cerkvena sv. Damijana. Cerkev in samostan sta po večini ohranjena kaker sta bila za časa sv. Frančiška in sv. Klare, kateri je Frančišek izročil samostan. Tu je vse nekaj skrivnostnega, ki človeka kar gane k zbranosti in molitvi. V cerkvi in v samostanu priča vse o serafinskem uboštvi. Ohranjena je še molitvenica, kjer so se zbiral k molitvi sv. Klara in njene tovarišice; ohranjena je obednica in mize v njej iz časa sv. Klare; tudi prvotni vrt sv. Klare je še ohranjen. V samostanu smo si ogledali posamezne nizke, priproste celice. Stopil sem v celico, v kateri je umrla sestra sv. Klare, sv. Agneza Asiška. Nad cerkvico smo si ogledali prostor in okno, kjer je sv. Klara za časa napada divjih Saracenov v zaupanju v božjo pomoč vzela posodo s sv. hostijami, jo dvignila proti roparskim napadavcem, ki so prestrašeni zbežali izpred samostana. Postrežljivi frančiškani so nam razkazali tukaj še razne starinske sv. spomenike. Nemogoče je izraziti in opisati razne svete misli in čutila pri ogledovanju teh krajev in njihovih znamenitosti; spomin na sv. očeta Frančiška, na prve sv. sobrate in sestre sv. Klare tu vse prevladuje in posvečuje.

Še en kraj v okolici Asiza sem posebno želel obiskati. Ta je kako pol-drugo uro od Asiza v gori Subaziju skrit samostan s cerkvico imenovan „dei karčeri“. Neko popoldne takoj po kosilu, ko smo bili ravno prosti, se odpravim na pot v družbi češkega, portugiskega in dveh ameriških provincijalov. Precej utrujeni od vedno strmo dvigajoče se peščene poti pridemo do gosto poraščenega gozda, sredi katerega zagledamo mal samostan s cerkvico. Oboje je skrito v kotu mej dvema hriboma. Vse je naslonjeno na pečino. Hodniki, celice, molitvenica, obednica, cerkvena — vse je majhino, kaker bi bili takrat, ko se je stavil samostan, tu prebivali samo mali redovniki. Pa

niso brez vzroka zidali ta preprost, majhin samostan. Že ime „ječa“ nam pojasni namen tega puščavniškega samostana. Sv. Frančišek sam si ga je izbral za se in za svoje sobrate za tako imenovani „ritiro“, t. j. samostan za duhovno samoto. Semkaj je prihajal sv. Frančišek sè svojimi sobraty, sv. Bernardin Sijenski in mnogi drugi sobratje od časa do časa, da so opravljali stroge duhovne vaje, ter se s tem pripravljali za smrt ali za apostolsko delovanje. Obiskali smo skozi ozek hodnik navzdol skalnato votlino pod samostanom, kjer je bival ob takih prilikah sv. Frančišek. Po vrtu je še več takih votlin, v katerih so se pokorili razni drugi sv. sobratje. Postrežljivi pater spremljevalec nam je še marsikaj razložil in pojasnil. Pravil nam je, kako radi prihajajo semkaj bogati Francozi in Angleži. Zvedavo se hočejo prepričati o vseh podrobnih posebnostih samostana. Natančno ogledajo vsak kotiček in vse shranjene reči iz časa sv. Frančiška. Rekel je, da je ravno mnogo takih, ki so prišli semkaj še polni posvetnega duha in razkošnosti, tukaj duhovno spregledalo, da so se odpovedali nečimrnosti in uživanju nasladnosti sveta ter so začeli resnobno, katoličana vredno življenje. — Obisk v „ječah“ močno vpliva na človeka, ako s pazljivim očesom ogleduje ta kraj pokore in zatajevanja. Nešteto redovnikov je doseglo zaželjeni dušni mir in so se pripravili na srečno, blaženo smrt, katero je mej šumečim svetom težko doseči. Pravili so nam, da je ravno tiste dni nek ameriški avtomobil z dvema frančiškanskima provincijaloma pridihal prav do samostana. To je bil prvi avto, ki je došel do tu; dohod je namreč silno težaven in pot nevarna. Amerikanci si pa seveda vse upajo! — Mi smo se duševno okrepčani in duhovno poživljeni poslovili od samostana, v duhu smo tu gledali nazaj v čase sv. Frančiška, ki jih je tu v strogem zatajevanju preživel. V sveti zbranosti smo se spustili po peščeni poti navzdol skozi Asiz proti Porcijunkuli. Na mislih sem imel obiskati še „Rivo torto“, Folinj itd., pa ni bilo več časa. Generalni kapitelj se je bližal svojemu zaključku. Ko smo izvolili še šest generalnih definitorjev in uredili še nekatere važnije zadeve, je bil generalni kapitelj dne 24. maja ob 4. uri popoldne zaključen. (Dalje prih.)

Bl. Marija Magdalena Postél, devica tretjega reda.

(24. julija.)

Ta blažena devica je bila rojena 28. novembra 1756. l. na Francoskem, od pobožnih starišev, ki sta dala svoje dete krstiti precej po rojstvu, ker je bilo zelo slabotno. Deklici so dali ime Julija Frančiška Katarina. Že v otroških letih je rada molila. Ubogim je z veseljem pomagala. Enkrat se je sezula in dala svoje obuvalo ubogi siroti, ter hitro domov bosa tekla. Ko je močno grmel in treskalo, je veselja poskakovala. Ko so jo vprašali, zakaj je tako vesela, je odgovorila: „Veselim se, ker v nevihti ljudje z grehom Boga ne žalijo.“

Z materjo je hodila k sveti maši. Devet let stara je bila prvič pri svetem obhajilu. Na to so jo poslali k benediktinkam v šolo, kjer je 6 let pobožno preživela. Komaj se je vrnila domov, je priredila prostor za šolo, kjer je uboge in zapuščene otroke učila brati, pisati, računati in v krščanskem nauku. Živela je za se zelo, zelo strogo; spala je na golih tleh; postila se je zmirom; bičala je svoje telo, da je varovala sveto čistost. Bila je zgledna tretjerednica Frančiška.

V tistem času je na Francoskem divjala kruta revolucija in preganjanje sv. Cerkve. Sestra Julija ali Magdalena je v svoji hiši imela skrite preganjane duhovnike: hranila je tudi svete posode in celo presv. Rešnje Telo so imeli shranjeno v njeni hiši. Otroke je učila krščanski nauk in jih pripravljala za prvo sveto obhajilo; za bolnike je skrbela, da so prejeli svete zakramente v pravem času. Cele noči je prebdela pred presv. Rešnjim Telesom in je oskrbovala večno luč.

Ko je preganjanje nekoliko ponehalo, je še dalje učila otroke; nesrečne in uboge je pa osrčevala; svoje rojstno mesto je zapustila, ko so jo začeli hvaliti. S škofovim dovoljenjem je ustanovila društvo za poučevanje ubogih in zapuščenih deklic. Dne 8. septembra je s tremi sestrami napravila redovne obljube in si izbrala ime Marija Magdalena. Začetek je bil težaven; ker so ji mnogi nasprotovali, zdelo se ji je, kaker bi bil Bog sam nanjo pozabil, pa ni obupala. V mestu Tamervili so ji podarili star, zapuščen samostan; preuredila ga je za dekliško šolo. Tu je veliko let učila deklice; 82 let stara je še poučevala v šoli, vpeljala je tudi šmarnice. Sveta stolica je potrdila njeno društvo s pravili vred.

Njeno truda polno in sveto življenje je Bog že v tem življenju nekoliko poplačal; dal ji je dar zamaknjenja, prerokovanja; pogosto je poznala tudi misli družih ljudi. Umrla je 16. julija leta 1846. stara 90 let. Po njeni smrti jo je Bog s čudeži povelical. Papež Leon XIII. je potrdil njeno češčenje, Pij X. jo je prištel mej blažene, dne 22. januarja 1907.

Za tretji red je vedno pridobivala nove ude, tudi svojega spovednika Kaberta je nagnila, da je stopil v tretji red svetega Frančiška.

P. Alfonz Furlan.

Dopisi.

Marija Nazaret: Dne 19. aprila so se sešli v našem samostanu duhovniki tretjeredniki k zborovanju, na katerem je predaval veleč. g. Alfonz Požar, župnik na Rečici ob Sav. V temeljito zasnovanem in globoko zamišljenem predavanju je g. župnik opozoril na tri glavne vire sedanjih razrvanih verskih in nravnih razmer — mehkužnost, pomanjkanje vere, sebičnost — ter je naglašal, da se njemu zdi tretji red najboljše sredstvo proti temu, ker

navaja k molitvi, daje lep zgled in pospešuje ljubezen. Referent je žel za svoj izvrstni govor splošno pohvalo. Pri zelo živahni debati, v katero je poseglo vseh 14 navzočih duhovnikov, so stavili gospodje udeleženci mnogo predlogov, ki bodo, kakor upamo, rodili mnogo dobrih sadov posebno z ozirom na pristop mož v tretji red.

G. A. Požar je naglašal, kako velike važnosti je tretji red za povzdignjenje krščanskega družinskega življenja in je rekel, naj katoliški shodi, ki se bodo letos vršili, ne prezro to prav posebno poudarjati.

Tretji red bo moral najbrže prevzeti — vsaj zelo umestno bi bilo in za razširjenje tretjega reda zelo priporočljivo — v doglednem času važno nalogo — podučevati mladino kršč. nauk — z ozirom na kulturno bojne načrte naše vlade, ki resno pripravlja predloge, s katerimi želi in hoče odpraviti krščanski nauk in verske vaje iz šol. (G. Goth. Fermé). Nekedo je izrazil željo, naj vodstvo tretjega reda v Ljubljani izda nov obrednik v slovenskem jeziku in malo brošuro ali letake o namenu, pomenu, zgodovini in koristi tretjega reda za zasebno in javno življenje.

Pri misijonih naj pridigarji bolj povdarjajo tretji red — in to tudi oni misijonarji, ki niso iz frančiškanskega reda; tretjeredne skupščine naj marljivo dopisujejo v Cvetje (g. Ivan Rottner).

V župnijah naj se pridno agitira za Cvetje, ki naj prinaša poljudno pisane kratke članke (g. M. Klun.)

Vsak voditelj naj pridobi v svoji župniji nekaj dobrih, vnetih mož, ki bi prevzeli agitacijo za tretji red mej možmi in mladeniči (g. Ant. Novak.) V odbor so bili izvoljeni: P. Kerubin Tušek, gvardijan, predsednik; Ivan Rottner, dekan, g. Anton Novak, dekan, g. Martin Medved, dekan, odborniki; P. Marijofil Holeček, učitelj novincev, tajnik.

Prihodnji sestanek, na katerem bo predaval veleč. g. Gothard Ferme, župnik pri Novištifti o „zgledu (dolžnost in nagib) tretjerednika“ smo določili za praznik sv. Frančiška dne 4. okt. t. l.

P. M. H.

Dostavek. Stavljene predlogi so za tretji red zelo koristni in je le želeti, da bi jih zares tudi izpeljali. Ker se pa v mnogem dotikajo uredniških služb, naj bo dovoljeno, da takoj povemo svoje misli.

Predlog, naj letošnji katoliški shodi ne prezro tretjega reda, se bo izpeljal, če bo kedo v pripravljalnem odboru za te shode posebej zahteval kak referat o tretjem redu. — Glede odstranitve kršč. nauka iz naših šol mislimo, da nasprotniki ne bodo mogli tako lahko predreti, če bodo naši možje hoteli to preprečiti. V neki občini so dobili učiteljico, naročnico „Jutra“, ki ni hodila ob nedeljah k sv. maši. Možje dotične občine to kmalu opazijo, stopijo k nji in pravijo: „Če želite, da vam bomo pošiljali svoje otroke v šolo, prosimo, da hodite vsako nedeljo k sv. maši.“ Zdravilo je temeljito pomagalo. Mogoče bi je mogli rabiti tudi drugod z enakim uspehom. Dobiva se v „katoliški značajnosti naših mož“ na recept „ljubezen do Boga in otrok.“ Če bo pa kedaj treba nastopiti, bodo tretjeredniki radi pomagali, le malo več mladih naj pristopa. — Želji, naj se izda nov obrednik, je urednik

Cvetja oz. voditelj ljubljanske skupščine že pred nekaj časom hotel ustreči; zato je prosil na platnicah „Cv.“ vse voditelje, naj mu naznanijo, kedo in koliko obrednikov bi potrebovali . . . Oglasil se je le en sam voditelj za pet ali 10 izvodov . . . Gospodje in sobratje! Oglasite se. Knjiga bo draga, ker se je ne bo veliko oddalo, zato tudi ne kaže brez potrebe zalagati se ž njo. Kedo naj jo založi, ko so vse blagajne s pajčevino preprežene? Prosimo torej oglasite se! Namesto brošure ali letakov se poslužite že parkrat naznanjene knjižice: „Red za ljudi živeče mej svetom.“ Bo več uspeha. — Prav hvaležni smo g. dekanu Rottnerju za predlog, naj iz raznih skupščin dopisujejo v „Cv.,“ še bolj bomo onim, ki bodo zares pošiljali kratka in jedrnata sporočila in članke pisane v domačem, poljudnem slogu. Vender pa ne smemo svojih čislanih bravcev pitati sè samimi drobtinicami, treba je tudi krepke hrane zdrave askeze in resnega poduka. Urednik.

Sv. Križ pri Mariboru. Dne 14. 2. je zatisnila svoje oči najstarejša tretjerednica župnije, Marija Gartner, svojčas dolgoletna gospodinja na Mikličevem obširnem posestvu. Njene čednosti — dobrotljivost, globoka vernost, ljubezen do Boga in bližnjega so zapisane v knjigi življenja, pa tudi v pre mnogih srcih hvaležnih župljanov. Njena ljubezen do kat. cerkve je vzgojila dva zgledna duhovnika: preč. g. Gašparja Zrnko, sedaj župnika na Hajdini pri Ptuj, ter lastnega sina Franca, sedaj župnika na Planini. Svoja leta slabosti in onemoglosti je preživela pri hčeri, posestnici na Pipušovem. Zadnjih par let ni mogla več iz izbe — njeno edino delo in edina tolažba je bila molitev. Kljub visoke starosti 84 lèt je še prebirala Kristusovo trpljenje, — in vsakedo, ki jo je prišel obiskat in tolažit, je lehkò bral na njenem obrazu mir in notranjo srečo, ki jo ima le on, ki je celo življenje žrtvoval ljubezni do Boga in bližnjega. — Sladko počivaj, ljubezniva mamica in uživaj neminljivo radost pri Njem, ki si ga ljubila v dnevih svojega zemeljskega potovanja! — M. G. župnik.

Razgled po serafinskem svetu.

Na Sv. Gorl pri Gorici stoji že majhin enonadstropen samostan, na novo zidan na dvorišču približno na tistem mestu, kjer je bila nekedaj mizarница in shramba za vozove in razno orodje. V dolžini ima na vsaki strani po sedem oken, s konca pa tri. Oblika je podobna prejšnjemu samostanu: po sredi mostovž, na vsaki strani mostovža pa celice, ki so prav lične, toda popolnoma prazne, brez vsake oprave. Par postelj so dobili na posodo za prvo silo in nekaj stolov. Manjka pa tudi vse drugo: posoda, mize, stoli, umivalniki itd. Na zgornjem mostovžu je lesen pod, na spodnjem še ni tlaka.

V pritličju so napravili iz dveh izb preprosto kapelo z malim altarjem, na katerem je lesen tabernakelj (delo p. gvardijana), na steno je pa pritrjena svetogorska podoba v pozlačenem okviru, ki so ga dali napraviti ljubljanski tretjeredniki (izvirna slika je še vedno v stolni cerkvi v Gorici), v drugi manjši izbi zadaj je ena cela spovednica (delo p. Kapistrana) in dve polovični za silo. Poleg tega ste še dve nepobarvani preprosti stolici za štiri ljudi in pred altarjem je lesen klečavnik za obhajilno mizo. To je vsa oprava v kapelici. Imajo pa vsaki dan po dve sv. maši, eno ob polu šestih, drugo ob 8. uri. Lahko se opravi sv. spoved in prejme sv. obhajilo; za romarje je torej poskrbljeno, le prenočišče je težje dobiti za več ljudi, par jih pa tudi kam stisnejo. — Poleg samostana na strani proti pokopavališču je zidana nova kapela, ki bo do julija že pod streho in najbrže v avgustu že tudi znotraj in zunaj ometana, tako da upajo, da bo za veliki ali vsaj mali šmarin mogoče pravo podobo iz Gorice v to kapelo prenesti in notri maševati. Meni se zdi ta kapela malo manjša, kaker je cerkev na Rožniku. Ljudje pravijo, da ni na pravem mestu. Tudi meni se zdi, naj bo Marijino svetišče na vzvišenem prostoru; ta kapela je pa na severni strani, kjer bi imel biti glavni altar, do dva metra v zemlji, na južnem delu pri vhodu bi bilo pa treba tretjino vrta porabiti za stopnjice in primeren prostor za romarje. Marijino svetišče naj bo tam, kjer je bilo — na najvišjem prostoru. — Stara cerkev, samostan, obe gostilni in romarska hiša, kapelica sv. Frančiška, ter vse prejšnje je velikanska groblja kamenja in peska. Ravno tako je razdejano tudi pokopavališče. Za sedaj so iz razvalin odkopali veliki altar, ki ima na dnu v tlaku zasajeno nerazpočeno granato. Ta je priletela na krasni svetogorski tabernakelj, ga popolnoma razbila, da ni najti od njega ničesar, tudi koščekov zelenih stebričev ne in se je zasadila na dnu altarne mize, kjer tiči še sedaj opozarjajoč vse: ne dotikajte se me! Altarne mize sprednja stran je večinoma cela, le na vogalih je odkrušena. — Altarna miza v kapeli sv. Mihaela je tudi odkrita, pa že manjka na nji več marmornatih vložkov. Grob g. kardinala Misija je cel, relijefu na steni manjka glave; plošča je prelomljena počez preko kolen. — Odkrili so tudi del kleti, ker niso imeli nobene shrambe. Popravljen jim prav dobro služi, samo poletne vročine se ne bo mogla ubraniti, ker je preveč soncu izpostavljena. Vrt je precej dobro obdelan, potov še nima, škarpa je tri do pet metrov notri potisnjena in le pri vrhu za silo napravljena, oni kos vrta proti pokopavališču je pa že obzidan na vzhodni in severni strani. Tudi stopnjice od ceste do vrha so očiščene, deloma so malo popravljene, deloma jih pa nič ni, ampak pelje gori samo steza. — Pride se pa na goro lahko. Še Češnovarjeva gospa iz Kolodvorske ulice v Ljubljani je prišla v letošnjem juniju peš iz Solkana do vrha in drugi dan nazaj peš do Prevalja, čeravno je nosila na svojih podplatih nad sto kilogramov. — Za postrežbo na Sv. Gori skrbi „mežnarjeva mama“ in njena hči Anica s „tatom“. Černetova družina ima namreč na prostoru pred pokopavališčem dve baraki, kjer dobijo romarji izvrstno jed in dobro pijačo. Pripomniti pa moram, da je za nas Slovence zunaj laške meje potovanje drago. Potni list sam stane 600 K, železnica vzame tudi svoje, plačevati je

je treba v laških lirah, za vsako je treba dati v tem času 14—15 kron. Izpod tisoč kron ne hodi tja; bolje pa je, da imaš nekaj sto kron nad tisoč, ker ima svetogorski p. gvardijan zelo rad, če mu kedo kaj pomaga pri dragem in težavnem zidanju. Kar naravnost mi je naročil, naj Sv. Goro v Cvetju tople priporočim.

Pri Sv. Martinu na Pohorju je bila 25. majnika ustanovljena nova tretjerredna skupščina. Pristopilo je 40 novih udov.

Begunje pri Cerknici. Naša tretjerredna skupščina je dobila zastavo. Blagoslovili so jo v majniku preč. g. dekan Juvanec iz Cirknice. K slovesnosti smo povabili tudi p. vizitatorja iz Ljubljane, ki so priporočili tretji red v toplih besedah vsem, posebej še moškim. Naša skupščina je komaj leto dni stara, pa šteje že nad sto udov. Pri ustanovitvi so prestopili stari udje, ki so bili vpisani v Cirknici, oziroma v Ljubljani v našo novo skupščino, kakih 30 ženskih in 8 moških se je na novo vpisalo pri sklepu sv. misijona, sedaj jih je zopet nekaj na novo pristopilo. P. vizitator so rekli, da je naša skupščina ena najbolj delavnih. Tudi naročnikov na Cvetje je že precejšnje število.

Semič. Novo, lepo zastavo, ki stane blizu 11.000 kron, smo dobili. Napravile so jo prav okusno šolske sestre v Mariboru. Blagoslovili so jo premil. g. prošt iz Metlike. Pri tej priložnosti so p. prov. komisar iz Ljubljane pri jutranji božji službi našim možem in mladeničem pojasnili tretji red, ob blagoslovljenju zastave so nas spodbujali k edinosti in ljubezni, popoldne so pa opravili vizitacijo in imeli shod. Rekli so pa, da ima Cv. pri nas premalo bravcev, in da je mladine premalo v tretjem redu. Upamo pa, da bomo tudi v tem obojnem napredovali.

Polica pri Grosupljem. V naši župniji smo obhajali sv. misijon od 7. do 14. maja. Vodili so ga očetje frančiškani, ki so v nedeljo popoldne po sklepu sprejeli v tretji red 50 novih članov, mej njimi veleč. g. župnika Josipa Bambiča, 9 mož, katerim sta se pridružila drugi dan še 2; druge so bile dekleta in žene. Bog daj sv. stanovitnost! P. M. H.

Spodnja Šiška pri Ljubljani. Odbor za zidanje nove cerkve sv. Frančiška v Sp. Šiški se župljanom na Polici prav iskreno zahvaljuje za darove v znesku 2155 kron. Bog povrnil! P. M. H.

Iz Šmartna pri Kranju. V letu 1921. je bilo sprejetih 21 novih udov, 5 jih je umrlo. Sedemstoletnico smo obhajali s tridnevnicco. Dne 9. oktobra je bila blagoslovljena nova slika sv. Frančiška. Shode imamo navadno mesečno. Naročnikov na Cvetje je 20. Slavnosti v Ljubljani se je udeležilo 60 udov, akoravno je vseh udov samo okrog 200. Upamo v Boga in sv. očeta Frančiška, da se bode še mnogo župljanov oklenilo tretjega reda. —

Fr. Sch. tajnica.

ampak dosledno povsod tudi sredi besed. (Glej: P. Stanislav Škrabec: Jezikoslovni spisi I. zv. 1. snp. str. 50—55). — Op.: Cudno se nam zdi, da „Slovenski Narod“ in „Jutro“, ki vedno ponosno trkata na „svoja“ slovenska prsa in ljubezni polno srce za čistost slovenskega jezika, o tej pokrajinske uprave smrtni obsodbi mehkega l ničesar ne omenita. Nam bi bilo jako žal, če bi še nadalje sedeli kljub jasnih Škrabčevih dokazov v temi in smrtni senci, posebno ker oba lista vedno pišeta „Beograd“. Ali so gospodje slepi, ali so bili gluhi, ali so pa zaslepljeni; to slednje je navadno najhujša božja kazen. Ali mislite, da se bomo Slovenci kar odpovedali svojemu jeziku? Ali, da bomo kar molče prešli v srbohrvaščino? Mi smo in ostanemo Slovenci.

Prejeli smo knjižico: Rožica s Krasa, izdalo uredništvo „Bogoljuba“ 1. zv. 1921. Ljubljana. Tiskala tiskarna „tiskovnega društva“ v Kranju. Cena 3 denarje po pošti, obsega 56 strani. Knjižica je pisana za naše mladeniče. Po naših mislih je vsebina lepa, mladenič Mlakar je bil zares dober, nadarjen mladenič, vreden posnemanja. Jezik nam ne vgaja povsod. Omenimo le str. 4. prvi odstavek, kjer za resen spis ni primerna neslovenska beseda: „korajžen“ (iz laškega: coraggioso = srčen, pogumen, priden). Slovenci pravimo nam. vseskozi: skoz in skoz. Zal fant: zal ima lahko tudi slab pomen n. pr. zal hudič; „brihten“ bo pa menda iz nem. „abgerichtet“ in ni za književno slovenščino. — Sicer je pa jezik po večini lep, vsebina pa naravnost izvrstna. Knjižico priporočamo vsem našim mladeničem.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Tretjerednik A. F. presv. Srcu Jez. in Mar. sv. Fr. in sv. Ant. P. za ohranitev sv. čistosti, za vredno prejemanje sv. zakramentov in za pravo spoznanje poklica. — Dve močno bolni tretjeredniki v Ljubljani.

II. Umrli udje okoliša:

1. nazarskega: Bočna: Marija Černevšek. — Braslovče: Ana Černe, Dominik Vovšek, Anton Rizmal, Marija Hribnik, Marija Dobnik, Jurij Baš. — Luče: Marija Prepodnik, Jožefa Jezernik. — Mozirje: Terezija Verbanec, Jakob Stvarnik. — Ljubno: Jožefa Krumpačnik, Jera Kladnik. — Paka: Elizabeta Drofelnik. — Rečica: Jožefa Klemenšek, Frančiška Tratnik, Ana Žuntar, Marija Žedaznik. — Šmartno: Ana Doberžaj, Jermanšek Uršula. — Solčava: Elizabeta Krivec. — Št. Andraž: Jožefa Čobal, Jurij Jan, Jera Počivavnik, Marija Orešnik. — Šmihel: Anton Atelšek. — Št. Janž: Jernej Razbornik. — Škale: Marija Pečičnik, Plazel Marija, Marija Repnik. — Šmartin: Frančiška Artenk. — Št. Vid: Agata Krajnc.

2. brežiškega: Vič. g. Jožef Potovšek, bivši župnik v Artičah, † v Vojniku. — Cerklje: Žibert Anton, Teršelič Jožef, Škofljanec Neža, Žokal Cecilija. — Artiče: Cerjak Elizabeta, Medved Martin, Rožman Janez, Rožman Anton. — Pišce: Leskovšek Ana, Kržan Fr. — Dobova: Volovec Helena, Škvarč Marija, Rožman Marija, Savnik Barb. — Brežice: Metličar Marija, Merlini Jožefa. — Kapele: Merzlavič Barbara. — Sromlje: Krošelj Fr. — Sv. Križ: Kožar Neža. — Bizeljsko: Asl Marija, Ilijaš Janez. — Zdole: Vodopivec Neža.

3. Skupščine v Sostrem: Fr. Remec, Cecilija Anžur.

4. Skupščine v Rudniku pri Lj.: Fr. Černič z Orlov.

Zahvala za uslišano molitev.

K. H. se zahvaljuje Mariji, sv. Jožefu, sv. Ant. P. za večkratno uslišanje. — A. R. iz obljube Materi božji, sv. Frančišku, sv. Ant. P., da se ji je po opravljeni devetdnevni bolezni zboljšala (Hvala lepa za poslani dar za Cv.!) — Ivanka Nagode presv. Srcu Jez., Mariji, sv. Jožefu, sv. Ant. P. in sv. Roku za ozdravljenje noge. Zahvalo sem obljubila. — N. presv. Srcu J., Mariji, sv. Jožefu, sv. Frančišku, sv. Ant. P. za srečen izid težke zadeve. — Štibernik Jera iz Dobrunj se zahvaljuje Jezusu, Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu za ozdravljenje.

Tretjeredne vaje za avgust 1922.

Ljubljana: Mesečni shod: 20. avg. ob polu 5. pop.; za zadržane naslednji dan ob 5. zjutraj v dvorani. — Poduk za novince: 27. avg. ob 4. pop. — Odborna seja za ženske: 20. avg. po shodu. Maribor: Mesečni shod: 15. avg. (Marijino vnebovzetje). — Sv. Trojica: Mesečni shod: 15. avg. (Marijino vnebovzetje). — Novo-mesto, Kamnik, M. Nazaret, Brežice, Celje, Škofja Loka, Krško, Brezje, Vič, Nova Štifta: Mesečni shodi in drugo, kaker je bilo naznanjeno v zvezku 3-4.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1922.

Julij.

Avgust.

1 S	p.o.	Presv. Rešnja Kri.	1 T	p.o.	S. Peter v verigah. Sv. Mak., m.
2 N	V.O.	4. po bink. Obiskanje Mar.	2 S	P.O.	Porcijunkula. Sv. Alfonz
3 P		Bl. Rajmund Lul, m. 3. r.	3 Č		Najdenje trupla sv. Štefana, m.
4 T	p.o.	6. dan osmine sv. P. in P.	4 P	PO.p.o.	Sv. Dominik, sp.
5 S		Sv. Ciril in Metod, šk.	5 S	p.o.	Marija Snežnica
6 Č		Osmina sv. P. in P.	6 N		9. po bink. Spremenjenje G.
7 P	p.o.	Molitve in sv. maša od dneva	7 P	P.O.	Bl. Agatangel in Kasijan; šk. m.
8 S	P.O.	Sv. Elizabeta Portgl. vd. 3. r.	8 T	p.o.	Sv. Ciriak in tov. m.
9 N	P.O.	5. po bink. Sv. gorkumski m.	9 S		Bl. Janez iz Alverne, sp.
10 P	P.O.	Sv. Veronika Jul., d. 2. r.	10 Č		Sv. Lavrencij, m.
11 T	p.o.	Sv. Pij I, pap. in m.	11 P		Bl. Ludovika iz Sabd. d. 2. r.
12 S		Sv. Hermagor in Fortunat	12 S	VO.PO.	Sv. Klara, d. 2. r.
13 Č	P.O.	Sv. Frančišek Solan, z. f.	13 N		10. po bink. Bl. Vinc., Fr., Hip.
14 P	P.O.	Sv. Bonaventura, šk. 1. r.	14 P		post. Bl. Sanktes, sp. 1. r.
15 S		Presv. Grob Gospodov;	15 T	VO.PO.	Vnebovzetje bl. M. D.
16 N		6. po bink. Karmelska Mat. božja	16 S	P.O.	Sv. Joahim
17 P		Sv. Aleš, sp.	17 Č	P.O.	Sv. Rok, sp. 3. r.; sv. Hijacint
18 T	p.o.	Sv. Kamil, sp.	18 P		Bl. Pavla Mant., d. 2. r.
19 S		Sv. Vincencij P., sp.	19 S	P.O.	Sv. Ludovik, šk. 1. r.
20 Č		Sv. Jeronim Emilijam, sp.	20 N		11. po bink. Sv. Bernard, op.
21 P		Bl. Angelina Maršanska, vd. 3. r.	21 P		Sv. Ivana Fr. Fr., vd.
22 S	P.O.	Sv. Lavrencij Brundz, sp. 1. r.	22 T	VO.PO.	Sedmero Mar. veselje.
23 N		7. po bink. Sv. Apolinar in Lib.	23 S		Sv. Filip Benicij, sp.
24 P		Bl. Kunegunda in Mar. Mgd., d.	24 Č		Sv. Jernej
25 T	p.o.	Sv. Jakob, ap.	25 P	VO.PO.	Sv. Ludovik kralj, zaščit., 3. r.
26 S		Sv. Ana	26 S	P.O.	Bl. Timotej in Bernard
27 Č		Bl. Mar. Mgd. Martinengo, d. 2. r.	27 N		12. po bink.
28 P		Sv. Nazarij in tov., m.	28 P		Sv. Avguštin, šk. c. uč.
29 S		Sv. Marta, d.	29 T	p.o.	Obglavljenje sv. Jan. Krst.
30 N		8. po bink. Bl. Simon, Pet., Arh.	30 S		Sv. Roza Limanska
31 P		Sv. Ignacij, sp.	31 Č		Sv. Rajmund Nonat, sp.

Op.: PO. pomeni popolni odpustek, s p. o. je zaznamovan odpustek za prve petke in sobote ter vse torke, VO = vesoljna odveza.